ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 4.6.2021
COM(2021) 303 final

2018/0152 (COD)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

σύμφωνα με το άρθρο 294 παράγραφος 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

σχετικά με τη

θέση του Συμβουλίου για την έκδοση κανονισμού για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 767/2008, (ΕΚ) αριθ. 810/2009, (ΕΕ) 2016/399, (ΕΕ) 2017/2226, (ΕΕ) 2018/1240, (ΕΕ) 2018/1860, (ΕΕ) 2018/1861, (ΕΕ) 2019/817 και (ΕΕ) 2019/1896 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την κατάργηση των αποφάσεων 2004/512/ΕΚ και 2008/633/ΔΕΥ του Συμβουλίου, με σκοπό τη μεταρρύθμιση του Συστήματος Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις, καθώς και κανονισμού για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 603/2013, 2016/794, 2018/1862, 2019/816 και 2019/818 όσον αφορά τον καθορισμό των προϋποθέσεων για την πρόσβαση σε άλλα συστήματα πληροφοριών της ΕΕ για τους σκοπούς του VIS

2018/0152 (COD)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

σύμφωνα με το άρθρο 294 παράγραφος 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

σχετικά με τη

θέση του Συμβουλίου για την έκδοση κανονισμού για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 767/2008, (ΕΚ) αριθ. 810/2009, (ΕΕ) 2016/399, (ΕΕ) 2017/2226, (ΕΕ) 2018/1240, (ΕΕ) 2018/1860, (ΕΕ) 2018/1861, (ΕΕ) 2019/817 και (ΕΕ) 2019/1896 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την κατάργηση των αποφάσεων 2004/512/ΕΚ και 2008/633/ΔΕΥ του Συμβουλίου, με σκοπό τη μεταρρύθμιση του Συστήματος Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις, καθώς και κανονισμού για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 603/2013, 2016/794, 2018/1862, 2019/816 και 2019/818 όσον αφορά τον καθορισμό των προϋποθέσεων για την πρόσβαση σε άλλα συστήματα πληροφοριών της ΕΕ για τους σκοπούς του VIS

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Ημερομηνία διαβίβασης της πρότασης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο [έγγραφο COM(2018) 302 final – 2018/0152 COD]:	16 Μαΐου 2018.
Ημερομηνία γνωμοδότησης της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής:	19 Σεπτεμβρίου 2018.
Ημερομηνία γνωμοδότησης του Ευρωπαίου Επόπτη Προστασίας Δεδομένων:	12 Δεκεμβρίου 2018.
Ημερομηνία καθορισμού της θέσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε πρώτη ανάγνωση:	13 Μαρτίου 2019.
Ημερομηνία καθορισμού της θέσης του Συμβουλίου:	27 Μαΐου 2021.

2. ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Οι ειδικοί στόχοι της παρούσας πρότασης είναι:

(1) να διευκολυνθεί η διαδικασία υποβολής αιτήσεων θεώρησης·

(2) να διευκολυνθούν και να ενισχυθούν οι έλεγχοι στα σημεία διέλευσης των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών και στο έδαφος των κρατών μελών·

(3) να ενισχυθεί η εσωτερική ασφάλεια του χώρου Σένγκεν μέσω της διευκόλυνσης της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με υπηκόους τρίτων χωρών που είναι κάτοχοι θεωρήσεων μακράς διάρκειας και αδειών διαμονής.

Επιδιώκονται επίσης διάφοροι δευτερεύοντες στόχοι, συγκεκριμένα:

(4) να διευκολυνθεί η εξακρίβωση των στοιχείων ταυτότητας υπηκόων τρίτων χωρών στο έδαφος κράτους μέλους από τις αρχές μετανάστευσης και τις αρχές επιβολής του νόμου·

(5) να καταστεί ευκολότερη η ταυτοποίηση αγνοούμενων προσώπων·

(6) να παρασχεθεί συνδρομή κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης και επιστροφής προσώπων που δεν πληρούν ή δεν πληρούν πλέον τους όρους που διέπουν την είσοδο, την παραμονή ή την κατοικία στα κράτη μέλη·

(7) να διευκολυνθεί η πρόσβαση των αρχών επιβολής του νόμου σε δεδομένα αιτούντων και κατόχων θεωρήσεων βραχείας διάρκειας (κάτι που είναι ήδη εφικτό βάσει των ισχυόντων κανόνων) και να επεκταθεί η πρόσβαση αυτή σε κατόχους θεωρήσεων μακράς διάρκειας και αδειών διαμονής, όπου απαιτείται για την πρόληψη, τη διερεύνηση, την ανίχνευση ή τη δίωξη σοβαρών εγκλημάτων και τρομοκρατικών ενεργειών, διασφαλίζοντας παράλληλα υψηλά πρότυπα προστασίας των δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής·

(8) να συλλέγονται στατιστικά στοιχεία για την υποστήριξη της χάραξης τεκμηριωμένης βάσει στοιχείων πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της μετανάστευσης.

3. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Η θέση του Συμβουλίου, που εγκρίθηκε σε πρώτη ανάγνωση, αντικατοπτρίζει πλήρως τη συμφωνία που επιτεύχθηκε στις 16 Δεκεμβρίου 2020 στις τριμερείς διαπραγματεύσεις μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής.

Η συμφωνία διατηρεί τα ουσιώδη στοιχεία και τις καινοτομίες που προτείνει η Επιτροπή, ορισμένα από τα οποία υπόκεινται σε ορισμένες τροποποιήσεις, όπως περιγράφεται κατωτέρω.

Όσον αφορά τις αυτοματοποιημένες αναζητήσεις σε άλλα συστήματα πληροφοριών, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο συμφώνησαν σε μεγάλο βαθμό με τον κατάλογο των βάσεων δεδομένων στις οποίες πρέπει να πραγματοποιεί αναζήτηση το Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (VIS), όπως προτείνεται από την Επιτροπή[1], αν και με όρους και πρόσθετες εγγυήσεις που συνοδεύουν ορισμένες από αυτές. Θεσπίστηκαν λεπτομερέστερες διατάξεις σχετικά με τη χειροκίνητη επαλήθευση και παρακολούθηση των θετικών απαντήσεων, οι οποίες θα αποδοθούν σε διάφορες αρχές, ανάλογα με την πηγή και την ευαισθησία των δεδομένων που προκάλεσαν το θετικό αποτέλεσμα αναζήτησης. Με κατ' εξουσιοδότηση πράξη θα καθοριστούν οι λεπτομερείς κανόνες για τις αναζητήσεις και τις επαληθεύσεις. Ορισμένες «επακόλουθες τροποποιήσεις» ευθυγραμμίζουν πλήρως τις νομικές πράξεις των συστημάτων πληροφοριών στα οποία γίνονται οι αναζητήσεις με τις νέες διατάξεις για τις αυτοματοποιημένες αναζητήσεις.

Οι θεωρήσεις μακράς διάρκειας και οι άδειες διαμονής θα καταγράφονται στο Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις και θα υπόκεινται σε αυτοματοποιημένες αναζητήσεις σε άλλα συστήματα πληροφοριών ήδη κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης, όχι μόνο μετά την έκδοσή τους. Τα δικαιώματα πρόσβασης ορισμένων αρχών σε δεδομένα προσώπων που έχουν άδεια διαμονής άνω των 10 ετών θα είναι περιορισμένα.

[1] Σύστημα εισόδου-εξόδου (ΣΕΕ), Ευρωπαϊκό Σύστημα Πληροφοριών και Αδειοδότησης Ταξιδιού (ETIAS), συμπεριλαμβανομένων του καταλόγου επιτήρησης ETIAS, του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν (SIS), του Eurodac, του Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών Ποινικού Μητρώου — Υπήκοοι τρίτων χωρών (ECRIS-TCN), των δεδομένων της Ευρωπόλ και των βάσεων δεδομένων της Ιντερπόλ για κλαπέντα και απολεσθέντα ταξιδιωτικά έγγραφα (SLTD) και ταξιδιωτικά έγγραφα που συνδέονται με καταχωρίσεις (TDAWN).

Όσον αφορά τα βιομετρικά δεδομένα, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο συμφώνησαν σχετικά με την προτεινόμενη μείωση της ηλικίας λήψης δακτυλικών αποτυπωμάτων για ανηλίκους από τα 12 στα 6 έτη, αλλά εισήγαγαν επίσης ανώτατο όριο ηλικίας για τη λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων τα 75 έτη. Ταυτόχρονα, θα θεσπιστούν ορισμένες διασφαλίσεις και περιορισμοί πρόσβασης για τα βιομετρικά δεδομένα των παιδιών. Οι ζωντανές εικόνες προσώπου θα αποθηκεύονται στο Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις και θα χρησιμοποιούνται για τη βιομετρική αντιστοίχιση, μεταξύ άλλων για την επαλήθευση της ταυτότητας ή την ταυτοποίηση προσώπων μέσω αναζήτησης των εν λόγω εικόνων με αντιπαραβολή των εικόνων αυτών με το Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις, υπό ορισμένες προϋποθέσεις και αυστηρές διασφαλίσεις.

Ειδικοί δείκτες κινδύνου θα ενσωματωθούν ως αυτοματοποιημένος μηχανισμός στο Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις μέσω του οποίου θα ελέγχονται όλες οι αιτήσεις θεώρησης βραχείας διάρκειας. Οι διαδικασίες και η δομή διακυβέρνησης για τους εν λόγω ειδικούς δείκτες κινδύνου ευθυγραμμίζονται με τις διαδικασίες για τους κανόνες διαλογής του Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών και Αδειοδότησης Ταξιδιού (ETIAS)[2].

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αποδέχθηκαν τις διατάξεις σχετικά με την πύλη μεταφορέων για τους ελέγχους των θεωρήσεων και των αδειών διαμονής στο Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις. Οι μεταφορείς θα πρέπει να ενημερώνουν τους επιβάτες στους οποίους δεν επιτρέπεται η επιβίβαση σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να ζητήσουν πρόσβαση στα δεδομένα του Συστήματος Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις. Παρέκκλιση από τις εν λόγω διατάξεις θα ισχύει για τους μεταφορείς που μεταφέρουν ομάδες στην ξηρά με τουριστικά λεωφορεία, για τους πρώτους 18 μήνες μετά την έναρξη της εφαρμογής.

Οι διατάξεις της απόφασης για τη θέσπιση του Συστήματος Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις[3] έχουν ενσωματωθεί στον κανονισμό για το Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις. Οι υπάρχουσες διατάξεις για την προστασία των δεδομένων έχουν ευθυγραμμιστεί με παρόμοιες πρόσφατες νομικές πράξεις και με το γενικό νομικό πλαίσιο για την προστασία των δεδομένων.

Η συμφωνία περιλαμβάνει επίσης διατάξεις σχετικά με την εφαρμογή του τροποποιημένου κανονισμού έως το τέλος του 2023 και σχετικά με την ενισχυμένη παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων κατά τη φάση ανάπτυξης.

Η Επιτροπή υποστήριξε τη συμφωνία που επιτεύχθηκε κατά τις τριμερείς διαπραγματεύσεις. Το αναβαθμισμένο Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις, μαζί με το Σύστημα Εισόδου-Εξόδου και το ETIAS, θα αποτελέσουν τη βάση για καλύτερη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ και θα ενισχύσουν τη διαλειτουργικότητα όλων των ευρωπαϊκών συστημάτων για τα σύνορα, τη μετανάστευση, την ασφάλεια και τη δικαιοσύνη. Ως εκ τούτου, η συμφωνία συμβάλλει σημαντικά στον στόχο να καταστούν λειτουργικά και πλήρως διαλειτουργικά όλα τα νέα και αναβαθμισμένα συστήματα πληροφοριών έως το τέλος του 2023.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η Επιτροπή αποδέχεται τη θέση του Συμβουλίου.

[2] Άρθρο 33 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1240.

[3] Απόφαση 2004/512/ΕΚ του Συμβουλίου.